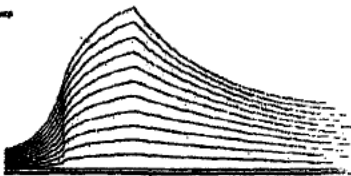

Datum van inontvangstneming : 14/08/2017

C-393/17-1 *TCF*

Arrestnummer C/722 /2017
Repertoriumnummer 2017/2118
Datum van uitspraak 7 juni 2017
Rolnummer 2016/CO/39 [redacted]
Notitienummer parket-generaal 2011/PGA/1421 2016/VJ11/88
Notitienummer rechtbank van eerste aanleg AN.45.99.257/10

*prejudiciële vraag
sine die*

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

Aangeboden op 13 JUNI 2017
Niet te registreren Soraya Kessels

Ingeschreven in het register van het Hof van Justitie onder nr. 1.053.771	
Luxemburg	04. 07. 2017
Fax/E-mail:	<i>[Signature]</i> Maria Manuela Ferreira
Neergelegd op:	30.06.2017 Hoofdadministrateur

COVER 01-00000874272-0001-0018-01-01-1

2011/PGA/1421 - 2016/VJ11/88

Het OPENBAAR MINISTERIE

en

DE VLAAMSE GEMEENSCHAP vertegenwoordigd in de persoon van mevrouw Hilde CREVITS, Vlaams Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, waarvan de burelen zijn gevestigd te 1210 BRUSSEL, Koning Albert II-laan 15, Hendrik Consciencegebouw

Burgerlijke partij

vertegenwoordigd door mr. Jacques VANDEUREN, advocaat bij de balie van Brussel

tegen

1. ...

2. [REDACTED] a
zaakvoerder (industrie-diensten)

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

3. [REDACTED] e

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] k [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Beklaagden

ter zitting van 19 oktober 2016 beiden in persoon aanwezig en bijgestaan door mr. Tom BAUWENS, mr. Herman DE BAUW en mr. Margot VANDEBEEK, allen advocaat bij de balie van Brussel

ter zitting van 9 november 2016 beiden vertegenwoordigd door mr. Tom BAUWENS, advocaat bij de balie van Brussel

1. Ten laste gelegde feiten

(De eerste), de tweede en de derde, te Antwerpen en bij samenhang te Brussel in het gerechtelijk arrondissement Brussel, op 29 april 2010 en op 2 juli 2010

Hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder zijn bijstand niet had kunnen worden gepleegd.

bij inbreuk op artikel 25 § 7 van het Decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zonder daartoe gerechtigd te zijn de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr) 2 of de graden en de titels genoemd in § 2, § 3, § 4, § 5 en § 5bis te hebben verleend, zoals strafbaar gesteld door hetzelfde artikel, namelijk

door bij een diploma-uitreiking in het Royal Windsor Hotel aan studenten een certificaat en diploma te overhandigen op het einde van hun opleiding aan het Antwerpse filiaal van BVBA UNITED INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOLS OF BELGIUM dat de naam ANTWERP INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL droeg conform de oprichtingsakte en dat gevestigd is te 2000 Antwerpen, Meirbrug 1 bus 29, waarbij de graad van master werd verleend.

2. Bestreden beslissing

Er werd hoger beroep ingesteld:

- op 29 december 2015 door de beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] dit tegen al de beschikkingen
- op 29 december 2015 door het Openbaar Ministerie tegen al de beschikkingen op strafrechtelijk gebied in hoofde van de beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

tegen het vonnis, op tegenspraak gewezen op 14 december 2015 door de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Antwerpen, kamer AC4, - waarbij beslist werd:

...

VEROORDEELT

tweede beklaagde [REDACTED] voor het hem ten laste gelegd felt

tot een geldboete van **DRIEHONDERD EURO**.

derde beklaagde [REDACTED] voor het hem ten laste gelegd felt

tot een geldboete van **DRIEHONDERD EURO**.

Verplicht tweede en derde veroordeelde, als bijdrage voor de financiering van het bijzonder fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan occasionele redders, elk tot het betalen van een bijdrage van 25 EUR, bij toepassing van artikel 1 van de wet van 5 maart 1952, gewijzigd door de wetten van 26.06.2000 en 28.12.2011, vermeerderd met 50 decimes en gebracht op **150 EUR**.

Verplicht tweede en derde veroordeelde elk tot betaling van **1/3** van de kosten van het geding belopende in zijn geheel op **240,88 EUR** en, bij toepassing van Koninklijk Besluit van 28 december 1950, elk tot een vergoeding van **51,20 EUR**. Legt **1/3** van de kosten ten laste van de Staat.

Zegt dat bij toepassing van artikel 1 der wet van 5 maart 1952 gewijzigd door de wet van 7/2/2003 de geldboeten van 300 EUR, vermeerderd worden met 45 decimes, zodat elke geldboete **1.650 EUR** bedraagt.

Bepaalt de duur van de gevangenisstraf waardoor de geldboeten vervangen kunnen worden, bij gebrek aan betaling binnen een termijn vermeld in artikel 40 van het strafwetboek op drie maanden voor elke geldboete van **300 EUR**.

Rechtsdoende over de vordering van de burgerlijke partij:

De Vlaamse Gemeenschap

Verklaart de eis ontvankelijk en gegrond als volgt:

Veroordeelt tweede en derde beklaagde solidair om aan de burgerlijke partij te betalen, als schadevergoeding, de som van **EEN EURO** te vermeerderen met de gerechtelijke intresten aan de wettelijke intrestvoet, vanaf heden tot op de dag van volledige betaling.

Veroordeelt tweede en derde beklaagde solidair tot de kosten van het geding, in hoofde van de burgerlijke partij begroot en door de rechtbank vastgesteld op een rechtsplegingsvergoeding van **1.210 EURO**.

Wijst het meer en/of anders gevorderde af als ongegrond.

3. Rechtspleging voor het hof

I. De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 19 oktober 2016.

Substituut-procureur-generaal H. PENNE werd gehoord in haar verslag en vordering.

De burgerlijke partij DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, vertegenwoordigd in de persoon van mevrouw Hilde CREVITS, Vlaams Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel werd gehoord in haar middelen ontwikkeld door mr. Jacques VANDEUREN, advocaat bij de balie van Brussel, die "beroepsconclusies" en drie stukken neerlegde.

De beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] gehoord in hun middelen ontwikkeld door henzelf en bijgestaan door mr. Tom BAUWENS en mr. Herman DE BAUW, beiden advocaat bij de balie van Brussel, die een "syntheseconclusie" en een stukkenbundel neerlegden.

De zaak werd vervolgens voor verdere pleidooien in voortzetting gesteld op de terechtzitting van 09 november 2016.

II. Op de openbare terechtzitting van 09 november 2016 werd de behandeling van de zaak voortgezet.

De beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] alsdan verder gehoord in hun middelen van verdediging ontwikkeld door mr. Tom BAUWENS, advocaat bij de balie van Brussel.

De burgerlijke partij DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, vertegenwoordigd in de persoon van mevrouw Hilde CREVITS, Vlaams Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, werd gehoord in haar repliek ontwikkeld door mr. Jacques VANDEUREN, advocaat bij de balie van Brussel, die een stuk neerlegde.

Substituut-procureur-generaal H. PENNE werd gehoord in haar repliek.

De beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] gehoord in hun repliek ontwikkeld door mr. Tom BAUWENS, advocaat bij de balie van Brussel.

4. Beoordeling

4.1. Ontvankelijkheid van de hogere beroepen

Het hoger beroep ingesteld door de beklaagde [REDACTED] tijdig en regelmatig naar de vorm, is ontvankelijk doch dit enkel voor zover gericht tegen de beschikkingen van het bestreden vonnis die hem persoonlijk aanbelangen.

Het hoger beroep ingesteld door de beklaagde [REDACTED] [REDACTED] tijdig en regelmatig naar de vorm, is ontvankelijk doch dit enkel voor zover gericht tegen de beschikkingen van het bestreden vonnis die hem persoonlijk aanbelangen.

Het hoger beroep ingesteld door het Openbaar Ministerie, tijdig en regelmatig naar de vorm, is ontvankelijk.

4.2. Bevoegdheid

Het hof is bevoegd ingevolge de verwijzingsbeschikking van het onderzoeksgerecht en de na het bestreden vonnis regelmatig ingestelde hogere beroepen.

Daarbij beklemtoont het hof dat de te beoordelen tenlastelegging diegene is die het voorwerp uitmaakt van het verwijzingsarrest van de kamer van inbeschuldigingstelling te Antwerpen d.d. 05 januari 2015, zijnde de volgende:

“Te Antwerpen en bij samenhang te Brussel en/of elders binnen de Vlaamse Gemeenschap

Tussen 19 oktober 2006 en 3 juli 2010, meermaals, op niet nader te bepalen data, doch alleszins op 30 juni 2009 en 2 juli 2010

... de tweede en de derde:

Hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden.

Bij inbreuk op artikel 25 par. 7 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zonder daartoe gerechtigd te zijn,

de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr), of de graden en de titels genoemd in par. 2, 3, 4, 5 en 5bis te hebben verleend, zoals strafbaar gesteld door hetzelfde artikel, nl. door tenminste mastergraden te hebben verleend aan studenten.

De feiten ingevolge de inwerkingtreding van het decreet van 20 december 2013 tot bekrachtiging van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, gevoegd bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2013, vanaf 1 oktober 2013 te omschrijven als:

Te Antwerpen en bij samenhang te Brussel en/of elders binnen de Vlaamse Gemeenschap

Tussen 19 oktober 2006 en 3 juli 2010, meermaals, op niet nader te bepalen data, doch alleszins op 30 juni 2009 en 2 juli 2010

... de tweede en de derde:

Hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden.

Bij inbreuk op artikel II.75 par. 6 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 11 oktober 2013 tot codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs, bekrachtigd bij decreet van 20 december 2013, zonder daartoe gerechtigd te zijn de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr.), of de graden en de titels genoemd in par. 2 en 3 van artikel II.75 en II.76 van voornoemd Besluit, te hebben verleend, nl. door tenminste mastergraden te hebben verleend aan studenten.”

4.4. Beoordeling op strafgebied

4.4.1. Onderzoek van de verjaring

Alle aan de beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] laste gelegde feiten zijn, zo bewezen, de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van een zelfde misdadig opzet, dermate dat de verjaring van de strafvordering voor alle feiten begint te lopen op

datum van het laatste feit, met name op 02 juli 2010, tussen de feiten onderling nooit een termijn verstreken zijnde gelijk aan of langer dan de verjaringstermijn.

De verjaring van de strafvordering werd rechtsgeldig gestuit door de opdracht tot dagvaarding uitgaande van de procureur des Konings te Antwerpen d.d. 05 maart 2015.

4.4.2. Contouren van de beoordeling

Door het niet-aantekenen van hoger beroep door het Openbaar Ministerie ten aanzien van de oorspronkelijke medebeklaagde bvba UNITED INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOLS OF BELGIUM is de vrijspraak van deze partij definitief.

4.4.3. Voorafgaande vaststelling betreffende de strafbaarstelling

De feiten waren strafbaar zowel ten tijde van de feiten onder de oorspronkelijke tenlastelegging als thans onder de geactualiseerde omschrijving. De strafmaten zijn ongewijzigd gebleven.

4.4.4. Probleemsituering

4.4.4.1. Voorwerp van het geschil

Het voorwerp van het geschil is de vraag of een niet door de Vlaamse Gemeenschap erkende onderwijsinstelling die niet door de overheid gereguleerd of gesubsidieerd hoger onderwijs met daarbij ook masteropleidingen aanbiedt, in Vlaanderen de graad van master mag verlenen in de uitgereikte diploma's. De Vlaamse Gemeenschap stelt het momenteel strafbaar voor diegene die zonder daartoe gerechtigd te zijn de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor verleent. Volgens de beklaagden [REDACTED] en [REDACTED] deze strafbepaling zeker in strijd met Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en/of met Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt.

4.4.4.2. Inhoud van de nationale bepalingen

De nationale bepaling die in deze zaak centraal staat, is artikel 25 § 7 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs. Dit artikel schrijft het

volgende voor: "Diegene die zonder daartoe gerechtigd te zijn de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr) of de graden en de titels genoemd in § 2, § 3, § 4, § 5 en § 5bis verleent, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een boete van 125 tot 500 euro of slechts met één van die straffen.". (Belgisch Staatsblad 14 augustus 2003).

Dit decreet van 4 april 2003 werd opgeheven en werd integraal geïntegreerd in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013. Artikel 25 § 7 werd overgenomen in artikel II.75 § 6 (Belgisch Staatsblad 27 februari 2014).

In de geciteerde § 2, § 3, § 4, § 5 en § 5bis staat het volgende te lezen:

§ 2:

Diegene die gerechtigd is de titel van bachelor te voeren mag naast die titel ook een van hierna genoemde titels voeren indien hij in het genoemde studiegebied de door de Vlaamse regering bepaalde opleiding heeft voltooid:

- Gezondheidszorg: vroedvrouw;
- Onderwijs: kleuteronderwijzer(es), onderwijzer(es) en geaggregeerde voor het secundair onderwijs-groep 1;
- Sociaal-agogisch werk: maatschappelijk assistent.

De personen aan wie de in het eerste lid bedoelde titels zijn verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, zijn tevens gerechtigd deze titels te voeren.

§ 3:

Diegene die ertoe gerechtigd is de titel van master te voeren mag naast die titel ook een van de hierna genoemde titels voeren indien hij in het genoemde studiegebied de door de Vlaamse regering bepaalde opleiding of afstudeerrichting binnen een opleiding heeft voltooid:

- Architectuur: architect en interieurarchitect;
- Industriële wetenschappen en technologie, en nautische wetenschappen: industrieel ingenieur;
- Biotechniek: industrieel ingenieur;
- Handelswetenschappen en bedrijfskunde: handelsingenieur;
- Audio-visuele en beeldende kunst: mr.;
- Muziek en podiumkunsten: mr.;
- Economische en toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur;
- Toegepaste wetenschappen: burgerlijk ingenieur en burgerlijk ingenieur-architect;

- Toegepaste biologische wetenschappen: bio-ingenieur;
- Geneeskunde: arts;
- Tandheelkunde: tandarts;
- Diergeneeskunde: dierenarts;
- Farmaceutische wetenschappen: apotheker.

Indien de opleiding gerangschikt is over twee of meer studiegebieden waarvan ten minste één hiervoor genoemd is, dan mag diegene die ertoe gerechtigd is de titel van master te voeren naast die titel ook een van de hiervoor genoemde titels voeren indien hij binnen deze opleiding een door de Vlaamse regering bepaalde afstudeerrichting heeft voltooid.

De personen aan wie de in het eerste lid bedoelde titels zijn verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, zijn tevens gerechtigd deze titels te voeren.

§ 4:

Alleen volgende personen kunnen de titel van licentiaat voeren:

- 1° de houders van de graad van master in de opleidingen en studiegebieden waarvoor § 3 niet van toepassing is;
- 2° de personen aan wie deze titel is verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling.

§ 5:

Alleen volgende personen kunnen de titel van gegradueerde voeren:

- 1° houders van de graad van bachelor in de opleidingen en studiegebieden bedoeld in artikel 23, § 1, en waarop § 2 niet van toepassing is;
- 2° de personen aan wie deze titel is verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling.

§ 5bis:

Alleen personen aan wie de graad van geaggregeerde werd verleend door een daartoe op grond van de onderwijsregelgeving bevoegde instelling, mogen de titel van geaggregeerde voeren.

4.4.4.3. Uiteenzetting van de redenen tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Europees Hof van Justitie

Na kennisname van de middelen van de burgerlijke partij, de Vlaamse Gemeenschap, en van de beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] het hof van oordeel dat het vragen van een prejudiciële beslissing in deze zaak noodzakelijk is om uitspraak te kunnen doen. De te stellen prejudiciële vragen zijn relevant en de nationale en Europese rechtspraak zijn voor dit specifiek geval onbestaand. Er is bovendien ruimte voor redelijke twijfel over de overeenstemming tussen de betrokken nationale rechtsregel en de rechtsregels vervat in de Europese richtlijnen vermeld in de prejudiciële vragen.

Standpunten en argumenten van de Vlaamse Gemeenschap

Volgens de Vlaamse Gemeenschap moet degene die de graden van master of bachelor wil uitreiken, zich onderwerpen aan de voorwaarden van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs. Zo schrijft artikel 25 § 7 van dat decreet het volgende voor: *“Diegene die zonder daartoe gerechtigd te zijn de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr) of de graden en de titels genoemd in § 2, § 3, § 4, § 5 en § 5bis verleent, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een boete van 125 tot 500 euro of slechts met één van die straffen.”*

Dit decreet van 4 april 2003 werd opgeheven en werd integraal geïntegreerd in de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013. Artikel 25 § 7 werd overgenomen in artikel II.75 paragraaf 6.

Volgens de regelgeving kan iedere instelling door de Vlaamse Gemeenschap erkend worden als een geregistreerde instelling op basis van de randvoorwaarden (bestuursstructuur, financiële structuur en infrastructuur) en een registratiedossier. De registratie van een hoger onderwijsinstelling wordt slechts toegekend voor zover tenminste één opleiding de toets nieuwe opleiding van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie met positief gevolg heeft ondergaan.

Het kernprobleem voor de Vlaamse Gemeenschap is dat de beklaagden [REDACTED] en [REDACTED] [REDACTED] de United International Business Schools in hun onderwijsinstellingen te Antwerpen en te Gent bepaalde onderwijsprogramma's aanbieden en dat zij na voleindiging van die onderwijsprogramma's ook diploma's zouden verlenen met in de titel “master” en dit terwijl zij daartoe niet gerechtigd zijn door gebrek aan een erkenning/accreditatie door

de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap meent dat er in deze een algemeen belang is, dit zelfs een aangelegenheid van openbare orde is, waardoor een strafbepaling op zijn plaats is om dit belang te beschermen. Het beletten dat eender wie een titel van master, bachelor of doctor kan uitreiken en dus eender wie een dergelijke titel kan toebedeeld krijgen, is volgens de Vlaamse Gemeenschap een gepaste maatregel om de kwaliteit van deze titels te waarborgen.

Volgens de Vlaamse Gemeenschap leidt de werkwijze van de beklaagden [REDACTED] en [REDACTED] [REDACTED] oneerlijke concurrentie op de arbeidsmarkt en wel omdat de diploma's en bijhorende graden die worden uitgereikt een vrijgeleide bieden om tot de arbeidsmarkt toe te treden zonder dat gegarandeerd kan worden dat die studenten een bepaalde studienorm behaald hebben.

Standpunten en argumenten van de beklaagden Thierry en [REDACTED]

De beklaagden [REDACTED] en [REDACTED] [REDACTED] niet dat hun onderwijsinstellingen niet-erkende onderwijsinstellingen zijn.

United International Business Schools of Belgium BVBA is een Belgische vennootschap die feitelijk verbonden is aan de Zwitserse vennootschap Global Education Services Switzerland AG, alsook aan Global Education Services Spain SA ten aanzien van wie zij steeds een ondersteunende functie heeft gehad door onder meer in te staan voor lokale onderwijssteuning van de opleidingen die door GES Switzerland worden gecoördineerd.

GES Switzerland coördineert wereldwijd privaat, niet door de overheid gereguleerd of gesubsidieerd, hoger onderwijs. Dit onderwijs omvat onder meer verschillende masteropleidingen die ook in België georganiseerd worden. Na beëindiging van die opleidingen met vrucht ontvangen studenten een "master"-diploma uit handen van GES (voorheen UIBS) Switzerland en daarvoor van UIBS Spain. De diploma's worden opgemaakt en uitgereikt door de overkoepelende organisatie.

Volgens de beklaagden [REDACTED] en [REDACTED] [REDACTED] het verbod van artikel II.75 § 6 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 strijdig met Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de Interne markt. Hun gebruik van de benaming "master"-diploma maakt ontegensprekelijk deel uit van de commerciële strategie

van hun ondernemingen wat volstaat om dit te kwalificeren als handelspraktijk zodat de Richtlijn in deze toepasselijk is.

Verder zijn zij van oordeel dat het verbod om de graad van master te verlenen in een diploma van een niet-erkende onderwijsinstelling niet voorkomt in de lijst van praktijken die de nationale wetgever nog specifiek mag verbieden. Daarbij beklemtonen zij dat zij niet vervolgd worden wegens schending van het verbod van misleidende handelspraktijken.

Nog volgens de beklaagden [REDACTED] en [REDACTED] het verbod van artikel II.75 § 6 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 strijdig met Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt. Het geven van onderwijs is onmiskenbaar een dienst en GES Switzerland is een dienstverrichter die diensten aanbiedt aan afnemers. Deze tegen betaling aangeboden dienst is geen “niet-economische dienst van algemeen belang”.

De Dienstenrichtlijn stelt als basisprincipe dat de lidstaten de toegang tot, en de uitoefening van, een dienstenactiviteit in principe niet afhankelijk mogen stellen van een vergunningstelsel. De toegang tot en de uitoefening van dienstenactiviteiten, zoals op het gebied van opleiding en onderwijs, moeten principieel vrij zijn. De Dienstenrichtlijn voegt daaraan toe dat de toegang tot en uitoefening van dienstenactiviteiten alleen afhankelijk gemaakt mogen worden van een vergunning toegekend door bevoegde instanties indien hun beslissing voldoet aan de beginselen van non-discriminatie, noodzakelijkheid en evenredigheid.

Volgens de beklaagden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] de Vlaamse Gemeenschap, door te vereisen dat een onderwijsinstelling een accreditatie van de Vlaamse overheid moet verkrijgen, alvorens “master”-diploma’s te mogen uitreiken de artikelen 9 en 10 van de Dienstenrichtlijn. De in het decreet vastgelegde accreditatieprocedure alvorens “master”-diploma’s te mogen uitreiken voldoet niet aan alle in de artikelen 9 en 10 van de Dienstenrichtlijn vermelde beginselen. Zo doorstaat het verbod om “master”-diploma’s uit te reiken en voornamelijk de strafbepaling die geldt ten aanzien van de niet-erkende onderwijsinstellingen die “master”-diploma’s uitreiken de evenredigheidstoets niet. Dat verbod is totaal overbodig om de doelstellingen van openbare veiligheid en de volksgezondheid te bereiken. Die doelstellingen worden immers reeds perfect en volledig gevrijwaard door de specifieke toelatingscriteria die de wetgever per functie of beroep vaststelt en die uitsluiten dat een diploma dat wordt toegekend door een niet-erkende instelling toegang zou verschaffen tot dergelijke beroepen.

4.4.4.4. Te stellen prejudiciële vragen

1. Moet de Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen de bepaling in artikel II.75 paragraaf 6 Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 die op algemene wijze een verbod oplegt aan niet-erkende onderwijsinstellingen om gebruik te maken van de benaming “master” op de diploma’s die zij uitreiken, wanneer deze bepaling beoogt te waken over een reden van algemeen belang, zijnde de noodzaak om een hoog niveau van onderwijs te waarborgen waarbij gecontroleerd moet kunnen worden of effectief aan de vooropgestelde kwaliteitseisen voldaan is?
2. Moet de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen de bepaling in artikel II.75 paragraaf 6 Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, die op algemene wijze een verbod oplegt aan niet-erkende onderwijsinstellingen om gebruik te maken van de benaming “master” op de diploma’s die zij uitreiken, wanneer deze bepaling beoogt te waken over een reden van algemeen belang, zijnde de bescherming van afnemers van diensten?
3. Doorstaat de strafbepaling voor de door de Vlaamse overheid niet-erkende onderwijsinstellingen die “master”-diploma’s uitreiken de evenredigheidstoets van artikel 9.1, sub c) en 10.2, sub c) van de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt?

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935
- 162, 182, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203bis, 210 en 211 van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3 en 7 van het Strafwetboek
- 21 tot 26 van de wet van 17 april 1878
- 26 en 27 van de bijzondere wet van 6 januari 1989
- 3 en 4 van de wet van 17 april 1878
- 782bis 1ste lid van het Gerechtelijk Wetboek

6. Beslissing

Het hof,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de hogere beroepen zoals hierna bepaald, **op tegenspraak**.

Ontvangt het hoger beroep van de beklaagde [REDACTED] dit slechts voor zover gericht tegen de beschikkingen van het bestreden vonnis die hem persoonlijk aanbelangen.

Ontvangt het hoger beroep van de beklaagde [REDACTED] [REDACTED] dit slechts voor zover gericht tegen de beschikkingen van het bestreden vonnis die hem persoonlijk aanbelangen.

Ontvangt het hoger beroep van het Openbaar Ministerie.

Stelt vast dat de verjaring van de strafvordering nuttig gestuit werd door de opdracht tot dagvaarding uitgaande van de procureur des Konings te Antwerpen d.d. 05 maart 2015.

Zegt voor recht dat de volgende tenlastelegging aan het oordeel van het hof voorligt:

“Te Antwerpen en bij samenhang te Brussel en/of elders binnen de Vlaamse Gemeenschap

Tussen 19 oktober 2006 en 3 juli 2010, meermaals, op niet nader te bepalen data, doch alleszins op 30 juni 2009 en 2 juli 2010

... de tweede en de derde:

Hetzij door de misdaad of het wanbedrijf te hebben uitgevoerd of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden.

Bij inbreuk op artikel 25 par. 7 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, zonder daartoe gerechtigd te zijn, de graden van bachelor of master met of zonder specificatie of doctor (doctor of philosophy met afkorting PhD of dr), of de graden en de titels genoemd in par. 2, 3, 4, 5 en 5bis te

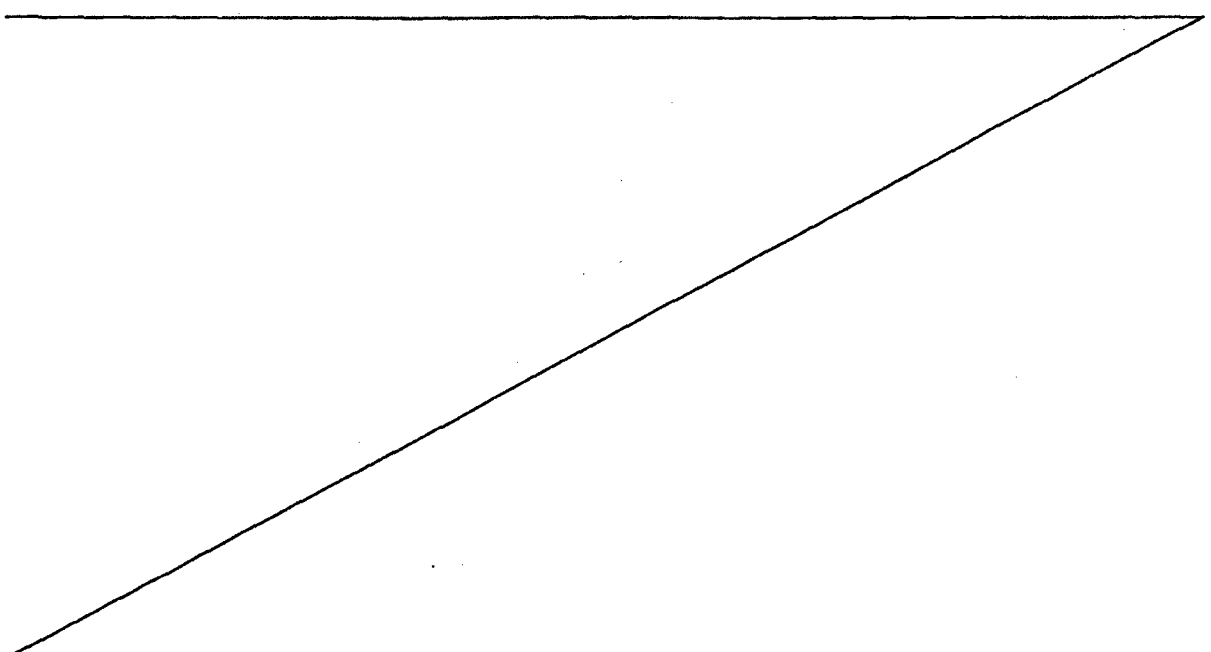

paragraaf 6 Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 die op algemene wijze een verbod oplegt aan niet-erkende onderwijsinstellingen om gebruik te maken van de benaming "master" op de diploma's die zij uitreiken, wanneer deze bepaling beoogt te waken over een reden van algemeen belang, zijnde de noodzaak om een hoog niveau van onderwijs te waarborgen waarbij gecontroleerd moet kunnen worden of effectief aan de vooropgestelde kwaliteitseisen voldaan is?

2. Moet de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen de bepaling in artikel II.75 paragraaf 6 Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, die op algemene wijze een verbod oplegt aan niet-erkende onderwijsinstellingen om gebruik te maken van de benaming "master" op de diploma's die zij uitreiken, wanneer deze bepaling beoogt te waken over een reden van algemeen belang, zijnde de bescherming van afnemers van diensten?

3. Doorstaat de strafbepaling voor de door de Vlaamse overheid niet-erkende onderwijsinstellingen die "master"-diploma's uitreiken de evenredigheidstoets van artikel 9.1, sub c) en 10.2, sub c) van de Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt?

Houdt de beslissing nopens de kosten aan.

ooOOoo

Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, tiende kamer, samengesteld uit:

de heer M. STERKENS

de heer G. JANSEN

de heer Chr. NYS

Raadsheer, dd. Voorzitter,

Raadsheer,

Raadsheer,

en op de openbare terechtzitting van woensdag

ZEVEN JUNI TWEEDUIZEND EN ZEVENTIEN

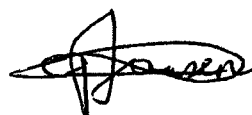
uitgesproken door de heer Marc STERKENS, Raadsheer, dd. Voorzitter,

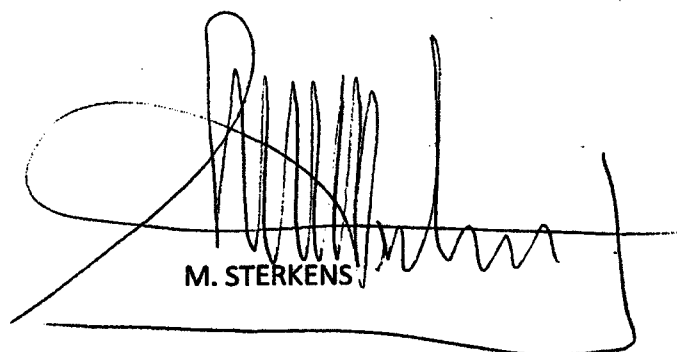
in aanwezigheid van het lid van het Openbaar Ministerie zoals vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting,

met bijstand van mevrouw Ilona BRANTZ, griffier.

I. BRANTZ

Chr. NYS

G. JANSEN

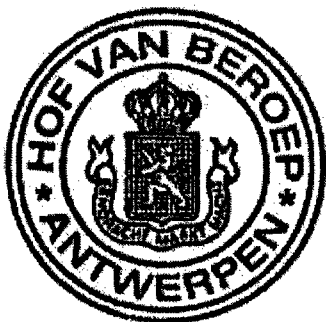

M. STERKENS

Eensluidend verklaarde kopie

Afgeleverd aan: Hof van Justitie van de Europese Unie

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Antwerpen, 27-06-2017

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K. Morel', written over a horizontal line.

K. MOREL

Griffier-hoofd-van-dienst

Mevr. T. VAN LOY
Griffier